

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-4695/1

Podgorica, 28. mart 2016. godine

MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministra, g-dina Vladimira Kavarića -

Poštovani gospodine Kavariću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 0601-714/1 od 21. marta 2016. godine, kojim se traži mišljenje na tekst *Predloga operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za 2016. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga operativnog plana i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za realizaciju navedenog Predloga potrebna su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 11.276.773,73 €, od čega je iz državnog budžeta potrebno izdvojiti iznos od 2.456.607,48 €, iz kredita banke 8.672.536,02 €, sredstava iz IPA podrške 137.630,33 €, i grantovi donatora 10.000,00 €. U okviru projekata energetske efikasnosti, za rekonstrukciju i održavanje energetskih karakteristika objekata, odabrani su određeni objekti u nadležnosti Ministarstva prosvjete i Ministarstva zdravlja.

Članom 7 Zakona o budžetu Crne Gore („Službeni list CG“ br. 79/15) definisano je da izdaci potrošačkih jedinica u Tekućem budžetu koji se finansiraju iz kredita, i to:

- 1) Svjetske banke, između ostalih za projekat:
„Energetska efikasnost u Crnoj Gori“;
- 2) Njemačke banke za razvoj (KfW), između ostalih za projekat:
„Energetska efikasnost u javnim ustanovama“, izvršavaće se u visini njihovog ostvarenja.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog operativnog plana poboljšanja energetske efikasnosti za 2016. godinu*, s tim da se sredstva neophodna za implementaciju Operativnog plana usklade sa sredstvima odobrenim nosiocima aktivnosti godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO EKONOMIJE

NAZIV PROPISA

Operativni plan poboljšanja energetske efikasnosti za 2016. godinu

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Sektor zgrada u Crnoj Gori karakteriše izuzetno velika specifična potrošnje energije, a koja je posljedica neadekvatnih energetskih karakteristika zgrada, kao i nedovoljne svijesti i brige o energetske potrošnji i izdacima za energiju. Ovo posebno važi za objekte javnog sektora koji su u državnoj svojini.

U cilju uvođenja zakonskih mehanizama za unapređenje energetske efikasnosti u Crnoj Gori, donesen je Zakon o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list Crne Gore", br. 57/2014 od 26.12. 2014. godine) koji, pored ostalog, propisuje Vladi Crne Gore da donosi Godišnji operativni plan poboljšanja energetske efikasnosti. S tim u vezi, Ministarstvo ekonomije je pripremlilo Operativni plan poboljšanja energetske efikasnosti za 2016. godinu (u daljem tekstu: Operativni plan).

Uspješna realizacija Operativnog plana bitno će poboljšati energetske karakteristike rekonstruisanih objekata, što prvenstveno podrazumijeva ostvarivanje energetske ušteda, smanjenje izdataka za energiju, kao i poboljšanje uslova rada i komfora u radnim prostorijama. U protivnom, izostanak realizacije planiranih mjera energetske efikasnosti, imaće za posljedicu nastavak ili pogoršanje postojećeg stanja.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Glavni ciljevi Operativnog plana su:

- Sistematsko i postupno unapređenje energetskih karakteristika objekata kojima upravljaju nadležni organi državne uprave i objekata koje koriste javne službe čiji je osnivač država;
- Ostvarivanje energetske ušteda i smanjenje troškova za energiju u javnim

- objektima;
- Unapređenje radnih uslova i komfora u zgradama u javnom sektoru;
  - Podizanje svijesti zaposlenih o značaju i efektima sprovođenja mjera energetske efikasnosti;
  - Realizacija Akcionog plana energetske efikasnosti u dijelu koji se odnosi na objekte u nadležnosti državne uprave.

Navedeni ciljevi ujedno predstavljaju i jedne od osnovnih ciljeva strateških i planskih dokumenata, ne samo u oblasti energetske efikasnosti, već i drugim blisko povezanim oblastima (energetika, unapređenje životne sredine, održivi razvoj i dr.).

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasni preferiranu opciju?**

Opcija "status quo" nije prihvaćena, jer se Zakon o efikasnom korišćenju energije i strategija za oblast energetske efikasnosti realizuju kroz akcione planove energetske efikasnosti, a u koje spada i predmetni dokument. Realizacija ovih planova obavezno podrazumijeva obezbjeđenje značajnih finansijskih sredstava.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Realizacija Operativnog plana neće proizvesti dodatna opterećenja po budžet Crne Gore jer je sprovođenje planiranih mjera energetske efikasnosti već finansijski podržano kroz implementaciju namjenskih projekata energetske efikasnosti, koji se realizuju posredstvom Svjetske Banke i KfW Banke (Energetska efikasnost u Crnoj Gori, dodatno finansiranje - MEEP AP i Program energetske efikasnosti u javnim zgradama, druga faza - EEPPB II), kao i u okviru budžetskih sredstava predviđenih za investiciono i tekuće održavanje objekata državnih organa i javnih službi. Takođe treba imati u vidu da će se uložena finansijska sredstva za sprovođenje mjera energetske efikasnosti predviđenih planom, isplatiti u relativno kratkom roku, kroz postignute ekonomske uštede po osnovu ostvarenih energetske uštede. Očekuje se da povraćaj uloženi sredstava bude značajno potpomognut naplatom poreskih, carinskih i drugih relevantnih obaveza prema državi, a po osnovu upotrijebljenih materijala, opreme i uređaja za realizaciju planiranih mjera, pruženih usluga i dr.

Inače, realizacija planova ove vrste ima pozitivan uticaj na ukupan poslovni ambijent kroz: povećanje ponude i potražnje roba i usluga na tržištu u oblasti energetske efikasnosti, poboljšanje transfera znanja, osnivanje novih kompanija, otvaranje novih radnih mjesta, doprinos uklanjanju biznis barijera i dr.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Realizacija Operativnog plana prevashodno se zasniva na finansijskim sredstvima opredijeljenim za sprovođenje namjenskih projekata energetske efikasnosti, kao i za realizaciju mjera energetske efikasnosti u okviru tekućeg i investicionog održavanja objekata u kojima organi državne uprave obavljaju svoje funkcije.

U okviru navedenih namjenskih projekata energetske efikasnosti, za rekonstrukciju i odražavanje energetske karakteristika objekata, odabrani su određeni objekti u nadležnosti Ministarstva prosvjete i Ministarstva zdravlja, posebno imajući u vidu njihov opšte-društveni značaj. Namjenski projekti energetske efikasnosti se realizuju u koordinaciji Ministarstva ekonomije.

Ukupni procijenjeni budžet za implementaciju Operativnog plana iznosi 9.890.836,02 eura.

U sljedećoj tabeli prikazani su izvori finansiranja i budžet Operativnog plana:

Br.	Izvor finansiranja	Budžet izvora [€]
1	Državni budžet	2.456.607,48
2	Krediti banke	8.672.536,02
3	Sredstva iz IPA podrške	137.630,33
4	Grantovi donatora	10.000,00
UKUPNO		11.276.773,83

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Predloženi akt je pripremljen od strane službenika Direktorata za energetske efikasnost Ministarstva ekonomije.

Prilikom izrade ovog akta korišćena su uporedna iskustva zemalja u regionu, kao i uporedna iskustva zemalja članica u Energetskoj zajednici.

Predmetni dokument je upućen Ministarstvu finansija na davanje mišljenja.

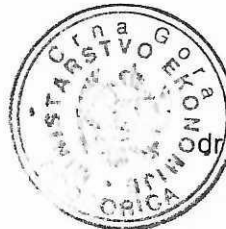
7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Uspješna implementacija mjera energetske efikasnosti u javnom sektoru u 2016. godini zahtijeva ispunjavanje određenih preduslova. To prije svega podrazumijeva obezbjeđenje potrebnih stručnih kapaciteta, posebno u cilju planiranja, pripreme, realizacije, praćenja i promovisanja mjera, kao i u svrhu postizanja odgovarajućih efekata. Ovi preduslovi su uglavnom ispunjeni kod navedenih namjenskih projekata energetske efikasnosti. Međutim, isti su djelimično ili potpuno izostali kod projekata koji se finansiraju iz tekućeg i investicionog održavanja.

Za uspješniju realizaciju Operativnog plana, u narednom periodu, posebnu pažnju posvetiti jačanju kapaciteta kod svih subjekata javnog sektora, relevantnih sa stanovišta potrošnje energije, a prije svega kroz realizaciju namjenskih treninga i edukativnih programa u oblasti energetske efikasnosti, sa posebnim osvrtom na upravljanje energijom (energetski menadžment).

Podgorica: 21.03.2016. godine

MINISTAR

odr. Vladimir Kavarić